

นโยบายการตรวจสอบสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสมสำหรับประชาชน

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่หก

ได้พิจารณารายงานเรื่องนโยบายการตรวจสอบสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสมสำหรับประชาชน^๑

ตระหนักว่า การตรวจสอบสุขภาพที่จำเป็น เป็นประโยชน์ในการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค

กังวล และหวังใญ่ให้มีการส่งเสริมการตรวจสอบสุขภาพที่ไม่จำเป็นจนเกิดผลกระทบในทางลบต่อสุขภาพ

เศรษฐกิจ และสังคม ขณะเดียวกันประชาชนบางส่วนยังไม่ได้รับการตรวจสอบสุขภาพที่จำเป็นเนื่องจากขาดความรู้ เข้าไม่ถึงบริการและความแตกต่างของพื้นที่

ชื่นชม นโยบายระดับชาติในการสนับสนุนการตรวจสอบสุขภาพ เช่น ระบบสวัสดิการรักษายาบาล ข้าราชการ กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองทุนประกันสังคม และกฎกระทรวงแรงงาน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างและส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๗

ชื่นชม หน่วยงาน องค์กรที่ได้ทำการพัฒนาองค์ความรู้ด้านนี้ เช่น สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข สถาบันการศึกษาด้านการแพทย์และสาธารณสุข และโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

จึงมีมติดังต่อไปนี้

๑. ขอให้กระทรวงสาธารณสุขโดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและกรมการแพทย์ เป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับแพทยสภา สมาชิวิชาชีพ สถาบันวิชาการและหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประกันสุขภาพทั้งภาครัฐและเอกชน กำหนดนโยบาย หรือแนวทางดังนี้

๑.๑ ส่งเสริมการตรวจสอบสุขภาพที่จำเป็น เหมาะสม เป็นเหตุเป็นผล และมีคุณภาพ สอดคล้องกับความเสี่ยงโดยใช้กระบวนการในการดำเนินการที่ใช้หลักวิชาการ และการตัดสินใจร่วมกันของผู้รับบริการ และให้บริการ

๑.๒ สนับสนุนการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสม รวมถึงการติดตามและประเมินผลและส่งเสริมการนำไปใช้กำหนดนโยบาย

๑.๓ พัฒนาแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสมสำหรับประชาชนตามกลุ่มอายุ เพศ และความเสี่ยง และจัดให้มีสมุดบันทึกสุขภาพประจำตัว

๑.๔ ส่งเสริมการทำความเข้าใจร่วมกับภาคประชาชนในการตรวจสอบสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสม รวมถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการตรวจสอบสุขภาพที่เกินจำเป็นและไม่สมเหตุสมผล

๑.๕ พัฒนาระบบบริการให้สามารถตรวจสอบสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสมให้สอดคล้องกับพื้นที่ ประชากรกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดโรค/ผลกระทบต่อสุขภาพ สิทธิประโยชน์ สถานการณ์ปัญหา และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงบริการโดยง่าย

๒. ขอให้สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

๒.๑ สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสม โดยไม่ใช้เทคโนโลยีที่เกินจำเป็นอันนำไปสู่ความตระหนกและการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพตนเอง รวมถึงการส่งเสริมการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีของประชาชน

๒.๒ ร่วมรณรงค์ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสุขภาพที่จำเป็น และเป็นประโยชน์ในการสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรครวมถึงการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง

๓. ขอให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นเจ้าภาพร่วมกับ สำนักงานประกันสังคม และ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางสนับสนุนให้มีการศึกษาทบทวน กำหนดและพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ เกี่ยวกับการตรวจสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสมอย่างต่อเนื่องรวมทั้งศึกษาถึงความเป็นธรรม และความเท่าเทียมของหลักประกันสุขภาพของประเทศไทยทั้ง ๓ ระบบ

๔. ขอให้ภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสุขภาพ (ทั้งหน่วยจัดบริการ หน่วยที่จัดสวัสดิการ และหน่วยประกันชีวิตและสุขภาพ) สนับสนุนการตรวจสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสม โดยถือประโยชน์และความปลอดภัยของผู้รับบริการเป็นหลัก และหลีกเลี่ยงการตรวจสุขภาพที่ไม่สมเหตุผลตามหลักวิชาการ

๕. ขอให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข สถานพยาบาลของรัฐ แพทยสภา สภา/สมาคมวิชาชีพ หน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารซึ่งอยู่ในรูปแบบที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รณรงค์ เพื่อให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสม

๖. ขอชื่นชมที่สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขรับที่จะศึกษาการจัดตั้งกลไกหรือหน่วยงานระดับชาติ ที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาระบบบริการที่เหมาะสมในการตรวจสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (๑) การกำหนดนโยบายและแนวทางที่จะได้มาซึ่งข้อกำหนดในการตรวจสุขภาพที่จำเป็นและเหมาะสม โดยใช้กระบวนการที่สามารถอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน (๒) การกำหนด ตรวจสอบ และควบคุมมาตรฐาน รวมทั้งการพัฒนาและรับรองระบบคุณภาพภายในห้องปฏิบัติการ รวมถึงการติดตามการดำเนินงานในการตรวจสุขภาพของทั้งภาครัฐและเอกชนและ (๓) การให้ความรู้หรือคำปรึกษาแก่ประชาชน หรือข้อมูลในการกำหนดนโยบาย

๗. ขอให้เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ รายงานความก้าวหน้าต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ ๘